

Begraafplaats Broek – oproep!

Achter de BroeksterTsjerke ligt een “omheind kerkhof met zerkenweide en klokkenstoel aan de Broeksterfeart”. Deze begraafplaats is -na de fusie van de Hervormde Gemeente Broek met de Hervormde en Gereformeerde Gemeente Joure- eigendom en in beheer van de Protestantse Gemeente Joure ca..

Hoe oud de begraafplaats precies is valt niet precies te zeggen. Maar het kleine vaardorpje Broek (Broech, Broeck is drassig land of land dat regelmatig overstroomd) is volgens historische bronnen in het jaar 1250 gesticht. Joure ontstond rond een nederzetting op een zandrug en bij waterwegen rond het jaar 1400. Volgens historische bronnen kreeg Joure het recht om een jaarmarkt te houden in 1482 en misschien nog ouder als je teruggaat naar het markt recht van 1466 voor de weekmarkt. Door de groei van de markten in Joure, ging het Broek ook goed. Want wat kwam en ging voer o.a. door de Broeksterfeart. In de atlas van Schotanus (grietenijkaart Doniawerstal) uit 1718 is geen enkele wegverbinding met Broek te vinden. Menno Hiddensz wordt in 1618 genoemd als “schooldienaar in den dorpe Broek”. En in 1817 zaten er 22 kinderen op de school vlak naast de begraafplaats.

Op de huidige begraafplaats stond eerst de Broekster (Sint-Nicolaaskerk) met de kerktoeren gericht naar de Broeksterfeart. Haar oorsprong ligt vóór 1400. Die kerk werd in 1573 grotendeels verwoest tijdens de 80-jarige oorlog en is daarna vanaf 1628 opnieuw opgebouwd op de fundamenten van het oude gebouw. De kerktoeren is later bezweken i.v.m. de zware klok in combinatie met de sompige ondergrond. Er kwam een klokkenstoel met helmdak vóór het (overgebleven) zadel kerkje te staan en daarin hangt nog steeds de originele gegoten klok uit 1600. Ook dit zadeldelkirkje raakte in verval en is afgebroken en zo is het huidige “omheinde kerkhof” ontstaan. In 1913 is een nieuwe -de huidige Broekster Tsjerke- aan it Noard gebouwd. Het Noard dient als waterkering met daarover een verharde weg met ontsluiting via de Slachtedyk naar Joure..

De begraafplaats Broek bezit een rijke historie met prachtige verhalen en is een blikvanger aan één van de mooiste “sloepen routes” in dit deel van Fryslan. Meer informatie is te vinden op de website van Broek en te lezen tijdens de openstelling ‘Tsjerkepaad dagen’ in de Broekstertsjerke.

In 2012 is vanuit de sectie Broek een 10 punten plan ter revitalisering van de begraafplaats Broek opgesteld met als doel om dit historische hart in Broek en deze “gedenktuin aan de Broeksterfeart” te behouden. Afgelopen jaren is gezocht naar rechthebbenden van graven en deze procedure is afgelopen juli afgerond. Per 1 januari is een nieuw tarievenlijst van kracht: (zie [www.PGJoure](http://www.PGJoure.nl) - kopje begraafplaats). De Stichting BRM (Stichting tot behoud van Rijksmonumenten De Fryske Marren) heeft afgelopen jaar de klokkenstoel volledig gerestaureerd. Onder regie van Plaatselijk Belang Broek wordt er weer ‘vliegend’ gevlagd en geluid bij kerkdiensten, overlijden, begrafenissen en andere speciale gebeurtenissen.

Per 1/1/2027 wordt de gehele begraafplaats Broek een Rijksmonument. Met de te ontvangen subsidie kan een deel van de onderhoudskosten worden gedekt en daarmee geborgd. Echter bij de laatste toetsing van Monumenten Wacht kwamen een aantal aandachtspunten naar voren: status bomen, paaltjes voor graf rijen, herstel bestrating, de klimop uit de heg en de status walbeschoeiing.

De klimop uit de heg heeft een hoge prioriteit. Daarom roepen wij vrijwilligers uit onze PG Joure ca. EN bewoners uit Broek op om daarbij te helpen. Het is een handmatige intensieve klus. Onder motto *vele-handen-maken-licht-werk* willen wij u vragen te helpen. **We beginnen om 9 uur met koffie in de Broekster Tsjerke en gaan vanaf 9:30 uur – 11.30 uur aan de slag op: zaterdag 18 en 25 april.**

In het volgende Fragment komt (nogmaals) een oproep met aanmelding!

Met vriendelijke groet, Anna en Kees Mulder, it Noard 6, Broek
keesanna@mulderschrale.nl en/of 06-53963778

